

Botankers en orthodontische schroefjes

MKA

Locatie Hoorn/Enkhuizen

Inhoud

Wat is een botanker	Pag. 3
Wat is een orthodontisch schroefje	Pag. 4
Mogelijke bijwerkingen en complicaties	Pag. 5
Nazorg en controle	Pag. 6
Kosten	Pag. 6
Algemene leefregels en instructies voor een goed herstel	Pag. 6
Uw vragen	Pag. 8

Notities

In overleg met uw orthodontist en kaakchirurg krijgt u of uw kind* in het Dijklander Ziekenhuis één of meer zogenoemde botankers of orthodontische schroefjes. Deze ankers en schroefjes ondersteunen de correctie van het gebit en de onder- of bovenkaak.

Door een vast punt in de kaak te maken, kunnen tanden, kiezen of de hele kaak verplaatst worden. In deze folder vindt u uitleg over het plaatsen van deze ankers en schroefjes.

*De informatie en uitleg in deze folder is ook van toepassing op kinderen en tieners.

Wat is een botanker?

Een botanker is een klein plaatje van metaal (titanium) met twee of drie schroefgaatjes. Een botanker is ongeveer twee centimeter lang (figuur 1).

Aan het einde van het anker zit een klein haakje voor het vastmaken van een orthodontische draad of elastiek (figuur 2).

Figuur 1

Figuur 2

Figuur 1: Bollard© botankers voor de bovenkaak (boven) en onderkaak (onder)

Figuur 2: Bollard© botankers voor de behandeling van een diepe beet (boven) en een te snel groeiende onderkaak (onder)

Doordat deze draad en/of het elastiek de beugel verbindt met het botanker staat er extra kracht op de tanden en kiezen. Het botanker draagt zo bij aan de werking van de beugel voor de correctie van de stand van het gebit en/of kaak.

De ingreep: plaatsen van een botanker U start één dag voor de behandeling met een antibioticakuur. Eerst wordt uw

mond gespoeld met een desinfecterend spoelmiddel. U krijgt vervolgens plaatselijke verdoving. De mond en het werkgebied worden afgedekt met een steriel laken. De kaakchirurg zet een kleine snede in het tandvlees waarna het anker op het kaakbot wordt geplaatst (in de bovenkaak ter hoogte van de eerste grote kies, in de onderkaak ter hoogte van de hoektand). De wond wordt gehecht met oplosbare hechtingen. Voor controle wordt na de ingreep een röntgenfoto gemaakt. Uw orthodontist krijgt een kopie van deze röntgenfoto. Eén tot twee weken na de ingreep verbindt de orthodontist uw beugel met het anker met een elastiekje of orthodontische draad. De botankers kunnen maanden tot jaren blijven zitten. Na afronding van de orthodontische behandeling worden ze meestal weer verwijderd.

Het komt niet vaak voor, maar het kan zijn dat algehele narcose nodig is.

Bijvoorbeeld als wordt ingeschat dat de behandeling voor een kind te belastend zal zijn. Uw kind wordt dan voor één dag opgenomen. Uw kaakchirurg bespreekt dit dan vooraf met u en uw kind.

Wat is een orthodontisch schroefje ?

Een orthodontisch schroefje is heel klein schroefje van zes tot twaalf mm lang (figuur 2). Het is gemaakt van metaal (titanium). Een schroefje is gemakkelijker te plaatsen en te verwijderen dan een botanker, maar is ook minder sterk. Uw

Figuur 2: orthodontische schroefjes (vergroot weergegeven)

orthodontist en kaakchirurg overleggen van tevoren met u wat in uw geval het beste is: een botanker of een schroefje.

De ingreep:

Plaatsen van een orthodontisch schroefje

Eerst wordt uw mond gespoeld met een desinfecterend spoelmiddel. Daarna krijgt u plaatselijke verdoving. De

kaakchirurg plaatst het schroefje met een soort schroevendraaier in het bot.

Het kan zijn dat er eerst een klein gaatje geboord moet worden. De schroefjes kunnen maanden tot jaren blijven zitten.

Na afronding van de orthodontische behandeling worden ze weer verwijderd.

Het kan zijn dat van tevoren met u is afgesproken dat eerst een kies wordt getrokken voordat het schroefje wordt geplaatst.

Mogelijke bijwerkingen en complicaties

De kans is niet (zo) groot, maar het kan zijn dat:

- het **orthodontische schroefje** losraakt (twintig procent kans): bijvoorbeeld door een verkeerde positie, roken, verkeerd eten of gewoon pech (een botanker raakt bijna nooit los);
- het orthodontische schroefje tijdens het plaatsen, bij het verwijderen of door een ongeval **breekt**: dit is niet erg, het restant kan gewoon blijven zitten;
- er een **infectie** van het tandvlees rondom het botanker of schroefje ontstaat: soms moet het botanker of schroefje worden verwijderd (een schroefje kan vaak direct opnieuw worden geplaatst, een botanker pas na zo'n vier tot zes weken);
- **de wortel van een tand wordt geraakt**: dit geeft nauwelijks klachten (wel moet het in de gaten worden gehouden met behulp van röntgenfoto's);
- de wond weer gaat **bloeden** (neem dan contact op met uw kaakchirurg).

Lees ook de algemene instructies en leefregels voor goed herstel achterin deze brochure.

Nazorg en controle

Controle bij de kaakchirurg is niet nodig, ook niet na een dagopname. Het botanker of orthodontische schroefje wordt na één tot twee weken door de orthodontist aan de beugel vastgemaakt. Het is belangrijk dat dit op tijd gebeurt.

Kosten

De kosten van het plaatsen van debotankers of orthodontische schroefjes door de kaakchirurg vallen onder de basisverzekering (Houdt u wel rekening met de jaarlijkse eigen bijdrage voor behandeling door een medisch specialist).

De hoogte van de vergoeding voor het plaatsen van botankers is afhankelijk van uw verzekering en of uw behandeling valt onder de regeling Bijzondere Orthodontie.

Wij adviseren u ten alle tijden navraag te doen bij uw verzekeraar om vervelende verrassingen te voorkomen.

Algemene leefregels en instructies voor goed herstel

Bijwerkingen

De bijwerkingen van de behandeling zijn meestal niet ernstig en gaan na een paar dagen tot maximaal een week vanzelf over. Denkt u aan een beetje bloedverlies, blauwe plekken op de huid en u kunt uw mond wat minder ver open doen.

Wat kunt u doen tegen zwelling?

Het kan zijn dat uw wang door de ingreep dik wordt. Houd daarom bij thuiskomst het eerste half uur enkele blokjes ijs in een plastic zakje in een washandje tegen de buitenkant van uw wang of lip. De zwelling gaat na twee tot drie dagen vanzelf over.

Pijn

De verdoving is na enkele uren uitgewerkt. Tot die tijd is het verstandig geen heet en/of koud voedsel te gebruiken en op te passen niet op de ongevoelige lip, tong of wang te bijten.

Napijn is goed te bestrijden door het innemen van pijnstillende medicijnen. Wij adviseren u:

- Paracetamol 500 mg te gebruiken. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. U kunt starten met 2 tabletten van 500 mg, daarna iedere 6 uur 2 tabletten gedurende 4 dagen (maximaal 8 tabletten per dag).
- Ibuprofen 400 mg te gebruiken. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. U mag maximaal 4 tabletten ibuprofen per dag gebruiken. Zonodig kunt u ibuprofen combineren met paracetamol. Hoe paracetamol kunt gebruiken leest u hierboven.
- Het voor u voorgeschreven recept te gebruiken.

Leest u vooral de bijsluiters!

Neem alleen pijnstillers als u nog pijn heeft.

Mondspoeling

Voor een goede wondgenezing adviseren wij u 24 uur **na** de behandeling te starten met chloorhexidine mondspoeling 0,12%. Dit is verkrijgbaar bij de drogist of apotheek zonder recept. Advies is om 3 maal daags 1 minuut de mond te spoelen. Bij voorkeur na het tandpoetsen. U kunt chloorhexidine gebruiken totdat u weer normaal kunt poetsen.

Antibioticakuur

Bij het plaatsen van een botanker krijgt u antibiotica voorgeschreven, u krijgt een recept mee. U start één dag voor de behandeling met de kuur. Het is belangrijk dat u de kuur afmaakt, ook als u geen klachten heeft. Bij het plaatsen van een orthodontisch schroefje krijgt u geen antibiotica.

Complicaties:

Bij welke klachten waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem contact op met uw kaakchirurg:

- als een eventuele bloeding niet stopt (probeer de bloeding eerst zelf te stoppen door een opgevouwen verbandgaasje op de wond te doen waar u een half uur op bijt);
- bij meer dan 39 graden koorts;
- als pijn en zwelling van uw wang niet afnemen en langer dan vier tot vijf dagen duren;
- als het botanker of schroefje los gaat zitten.

Leefregels

- Voor goede genezing van de wond is het belangrijk dat u uw mond en de wond goed schoonhoudt. U start daarom een dag na de behandeling met het mondspoelmiddel waarvoor u een recept heeft meegekregen.
- U mag uw tanden gewoon poetsen. Na vijf dagen mag u de wond en het uitstekende deel van het botanker of schroefje voorzichtig meespoetsen.

Gebruik een zachte tandenborstel. U mag niet elektrisch poetsen.

- U mag op de dag van de behandeling alleen zacht voedsel gebruiken. Het is belangrijk dat het botanker of het schroefje niet met hard, kleverig en/of taai voedsel in aanraking komt.
- Rook liever niet: de kans is dan groter dat het anker of het schroefje losraakt.
- U mag het botanker of het schroefje niet met uw handen of tong aanraken.
- Doe de eerste week geen wilde (contact)sporten, draag zo nodig een gebitsbeschermer (die mag niet in contact komen met het anker).

Doe bij irritatie een bolletje was of kauwgom op en rond het anker of het schroefje, maar niet te lang.

Uw vragen

Heeft u nog vragen, maakt u zich zorgen of ontstaan er problemen? Neem dan gerust contact op met de afdeling mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie Polikliniek 20. Dat kan op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur via telefoonnummer (0229) 257666.

Buiten kantooruren en bij spoed kunt u contact opnemen met de dienstdoende kaakchirurg via het algemene nummer van het Dijklander Ziekenhuis (0229) 257257.

Meer informatie vindt u ook op www.dijklander.nl

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00613-NL 09-12-2020